

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Apare odată pe săptămână sub direcția și editura „SOLIDARITĂȚII” asociația institutelor financiare române
Redacția și administrația: Cluj, Calea Regele Ferdinand Nr. 38 (edificiul Băncii Agrare S. A. Priv. Cluj).

Membrii asociațiunii SOLIDARITATEA, sunt:

Agricola (Hunedoara), Agricola (Sebeșul-săsesc), Albina, Ancora, Ardeleana, Armonia, Auraria, Aurora (Baia-mare), Avrigeana Bănățana, Banca Agrară, Soc. An. privilegiată Cluj, Banca Centrală pentru Industrie și comerț Cluj, Banca Poporală (Caransebeș) Banca Poporală (Dej), Banca Poporală, (Arpașul-inf.) Berzovia, Bihoreană, Bistrițana, Bocșana, Brădetul, Buciumana, Cassa de păstrare (Mercurea), Cassa de păstrare, (reuniune) (Săliște), Câmpiana, Cârțișoreană, Chiorana, Chiseteiana, Codreana, Codra, (Buteni), Codru (Lupșa), Comuna, Concordia (Gherla), Cordiana, Coroana (Cluj), Corvineana, Creditul, Crișana, Cugiereanu, Decebal, Detunata, Doina, Economia (Cohalm), Economul, Făgețana, Frăția, Frățietatea, Furnica, Geogeană, Gloria, Grănișterul, Grănișterul Bănățan, (Mehadia) Insoțirea de credit (Veșten), Institut de credit (Gavoșdia), Isvorul (Alba-Iulia), Isvorul (Sebeșul-inf.), Isvorul (Sângiorgiu), Lăpușana, Ligediana, Lipovana, Mărgineana, Mercur, Miștel, Minerva, Munteana (Corniareva), Murașiana, Murașanul, Maramurașana, Nădlăcana, Negoiul, Noiăna, Olteana, Oraviciană, Orientul, Patria, Piatra, Plugarul (Săcădate), Poporul (Săliște), Porumbăceana, Progresul, Reun. de impr. și păstrare (Ilva-mare), Rureana (Cap.-Mănăștur), Săcana, Sătmăreana, Sebeșana (Caransebeș), Secășana, Selăgeana, Silvania Someșana, Speranța (Hosman), Șercățana, Șoimul (Uioara), Șoimul (Vașcău), Târnavăana, Timișana, Țibleșana, Unirea, Vatra, Victoria, Viitorul, Voileana, Vlădeasa, Vulturul (Sânmărtin), Vulturul (Tășnad) Zărândeana, Zlăgnea, Zorile.

ABONAMENTUL

PE 1 AN LEI 200. — PE 1/2 AN LEI 100
NUMĂRUL 4. — LEI.

REDACTATĂ DE:

BIROUL „SOLIDARITĂȚII”

TAXA PENTRU INSERTIUNI:

De fie-care cm 3 Lei.
Bilanțurile după tarif special.

R u g ă m

cu insistență pe toți stim. noștri abonați și onoratele Bănci, Institute, Intreprinderi și Însoțiri cari ne onorează cu insertiuni, să binevoiască a ne asemna atât abonamentul cât și taxele publicațiilor, întrucât aceste sunt singurele surse de existență și susținere a revistei noastre.

Câteva reflexiuni

cu ocazia publicării bilanțului băncii „Victoria” din Arad.

de I. Ciobanu

Am ajuns să vedem România Mare realizată, mai curând, decum ar fi crezut cei mai optimiști, idealști, și aceasta este explicația faptului, că acest eveniment, de cea mai capitală însemnătate pentru poporul român, — nea aflat pe noi românii, de dincoace de Carpați, nepregătiți aproape pe toate terenurile. În primele zile ale preluării „imperului”, o bucurie și o însuflețire ne mai văzută până aci a cuprins sufletul nostru.

În acest elan am văzut desfășurându-se pe toate cărările o energie necunoscută la noi, un popor prea resemnat.

Adevărat, că în zilele acestea s’au pus la cale multe lucruri bune, — dar chestiilor economice, cari primează pe toate celelalte, nu li s’au dat atențiunea cuvenită. Pricina prin-

cipală, — este și aici nepregătirea generală; nu am avut oameni pregătiți. Abia acum după patru ani de libertăți, vedem, cât de mult am fost noi asupriți și ce importanță redusă politică, culturală și economică am avut, — în concertul celorlalte popoare. Nu am știut atunci să punem mâna pe tot ce ne răpiseră opresorii și nu am știut să intrăm atunci în posesiunea tuturor drepturilor noastre de popor băștinaș. Instituțiunile economice, financiare și comerciale, — căci în special la aceste fac aluziune, — sunt și azi în mâna neromânilor; și dacă în era de tranziție nu am știut cuceri aceste instituțiuni, să le români-zăm, de aci încolo lupta de cucerire este mai grea, pentru că de-o parte azi sunt altele împrejurările, iar de altă parte potrivnicii și-au câștigat un aliat al vremurilor de azi, — foarte periculos: corupția.

Lipsa de pregătiri și experiențe se răzbună azi. Am scăpat de dominațiunea economică ca să cădem în brațele capitaliste bucureștene, cari nu sunt totdeauna pur românești nici acestea, și chiar dacă sunt apoi ne deosebește de ele concepția de viață.

Am înființat atunci câteva instituții economice (financiare, comerciale, industriale), — cari nu au realizat speranțele legate de ele, și nici conducătorii lor nu au justificat întru toate încrederea ce li s’au anticipat. Pricina e că elementului hazard i s’au dat mâna liberă și astfel directori improvizați și celebrați fi-

nanciare închipuite, erau să compromită acțiunea ardelană de afirmare destul de modestă.

Astfel ni s'a dat prilejul dureros să vedem directori cheltuind cu anticipație din profitul sperativ, — iar instituția ce-o conduceau suferea și nu era în stare să asigure o modestă dividendă acționarilor. Și nu e vorba numai de paguba materială, — ci și de cea morală, căci la noi ardelenii, se pot număra pe degete toate falimentele instituțiilor noastre economice, — dela momentul când s'a înființat prima, — și până azi acest fapt dovedește soliditatea noastră.

Mângâierea mea este, că pericolul a fost observat la timp aproape pretutindenea, și tot din sînul nostru a purces acțiunea de regenerare și salvare. Reputațiunea noastră a ardelenilor ca element de ordine cere, ca să dăm la o parte conducătorii improvizați ai instituțiilor noastre economice, cari au confundat norocul, conjuctura și împrejurările, cu aptitudinea lor personală, crezându-se directori predestinați.

Să sperăm, că aceste stări stau în strînsă legătură cu natura timpurilor de tranziție.

Examinând desvoltarea și progresul instituțiilor noastre economice financiare vechi, — constatăm cu satisfacție că aceste dau dovadă unei munci deși modeste în raport cu trebuințele noastre, — dar la tot cazul productive.

Astfel cetind bilanțul pe a. 1922, a bănci „Victoria” din Arad, gândurile pesimiste ce ni le-ar cauza considerațiile amintite mai sus, se micșorează. Cine a urmărit mai de aproape și cu atenție desvoltarea acestui institut de bani, trebuie să constateze cu plăcere deosebită, progresele continue ce le-a realizat. Banca „Victoria” are un renume bine și definitiv stabilit, căci în întreaga ei existență a făcut pași numai înainte, desvoltându-se foarte armonios și sigur.

În vremurile de tranziție „Victoria” nu a făcut așa zisele „afaceri grase”, — nu a alergat după protecții și «permise», ci și-a urmat calea serioasă a unei munci sistematice, cucerind terenul din imediata s'a apropiere. Sucursalele ei (4) toate sunt înființate pe teritoriul județului Arad, și dacă nu și-a estins „Victoria” terenul de operațiuni la distanțe mai mari, are în schimb asigurată definitiv situația ei de prima bancă în județ. Ce tari, am fi noi elementul românesc din Ardeal, dacă în fiecare județ am avea o bancă ca și „Victoria”!

Adunarea generală din anul trecut a hotărât urcarea capitalului de acțiuni dela 4 la 10 milioane. Suprasemnările au silit banca să-și urce capitalul la 12 milioane, și deși cu sporul de capital de acții nu s'a lucrat decât 1/2 an, profitul curat de Lei 3.064.272.85 este în perfectă armonie cu capitalul, asigurând o rentabilitate de 25.50%. Fondurile de rezervă trec peste suma de 8 și 1/2 milioane Lei, depunerile spre fructificare și în cont curent se urcă la considerabila sumă de 75 și 1/2 milioane Lei. Activele ating impozanta sumă de aproape 118 milioane Lei (50% spor față de anul trecut!) iar profitul brut trece peste 7 și 1/2 milioane Lei.

Toate acestea cifre sunt dovada unei intensive activități, — și pentru rezultatele frumoase direcțiunea băncii, în frunte cu directorul ei dl Gheorghe Adam, au dreptul la toată lauda și considerația nu numai a acționarilor, și a publicului mare român.

Banca «Victoria» poate servi de model multora, căci pe urma activității ei vedem progrese continue și trainice. «Victoria» nu și-a vândut independența, și nu a dat ascultare ispitelor de fuzionări și cointeresări, cari asigură de regulă directorilor venite personale, — ci a muncit, s'a întărit eluțându-și situația de azi, prin forțele proprii.

„Victoria” nu a fost prietina salturilor strașnice, nici a «loviturilor», cari cu partea lor bună care este profitul mare, introduc totodată în spiritul conducerii și partea rea: hazardul, a cărui pericol poate eclipsa partea bună, și la un moment dat poate amenința însăși existența băncii.

Bănci cât mai multe ca „Victoria”, — și directori ca dl Gh. Adam, — ne trebuiesc nouă!

Penziunile funcționarilor de bancă.

Între chestiunile de importanță în viața financiară a băncilor noastre de sigur este de cardinală importanță regularea dreptului de penziune a funcționarilor.

Un corp bun de funcționari numai aceea bancă poate avea, care să îngrijește de o dotare corespunzătoare a lefilor și de asigurarea penziunii funcționarilor săi.

Dotarea funcționarilor trebuie să fie așa, ca să permită o viață modestă fără de griji financiare, iar penzia să fie măsurată astfel,

ca la împlinirea anilor de serviciu să îi asigure funcționarului său existența.

Din acestea reiese, că penziunea nu poate difera mult de dotarea funcționarului în activitate. — Deoarece aceea are caracterul unei rente viagere, pe care funcționarul și-a câștigat-o prin muncă îndelungată și prin contribuiri bănești la fondul de penziuni.

Cu devalvarea valutei dotația penzionaștilor va trebui să crească și aceasta va trebui să fie fixată totdeauna în raport cu dotarea funcționarilor activi, tot în acest raport va trebui să scadă, când în urma creșterii valutei să fac scăderile funcționarilor.

E o datorință socială, ca penzionaștii unei instituții de bancă, să nu fie nemulțumiți.

Statutele fondurilor de penziuni mai ales la noi în Ardeal sunt făcute aproape pe un calapod și textul acelor datează dintr'un timp când valuta era stabilă și când banul era bun. Principiul este, că s'a fixat, ca bază de penzie întreg salariul pe timpuri.

În decursul războiului și mai ales după războiu, institutele în loc să aducă și baza de penziuni în proporție cu devalvarea valutei, foarte multe institute s'au folosit de remediul de a înmulți salariul funcționarilor activi cu adause de scumpete, numai ca să nu ia obligamente prea mari cu privire la penzii, și din aceasta apoi urmează, că penzia, care în timpuri normale îi compete funcționarului în valută de aur, o primește azi în valută scăzută, care nu face nici a zecea parte din ceea ce îi compete după drept.

Dacă s'a urmat astfel atunci trebuia să se înmulțească și penziunea în proporția adauselor de scumpete date la funcționari.

Unele institute recunoscând aceasta îndreptățire au și dat anumite adause, însă acestea să fixeze din partea conziliilor de administrație în mod incidental, mai mult ca o milă.

Un funcționar superior de bancă, azi are o dotație anuală de 100.000—120.000 lei anual, baza de penzie după statutele învechite e de circa 6—8000 lei anual, deci atât de mică în cât de abia ajunge plata unui servitor de bancă

Dacă deci acest funcționar are nefericirea să devină neapt de serviciu sau împlinindu'și anii de serviciu să se penzioneze să vede redus dela venitul de 100.000 lei anual la 6—8000 lei. Cum să trăiască din aceasta penzie, conform rândului său? Este o imposibilitate. Va recunoaște ori și cine, că și penzionistul

are îndreptățire să trăiască și să își vadă bătrînețele asigurate.

Statul a regulat prin adause de scumpete fixe situația penzionaștilor în tocmai, ca a funcționarilor activi. De ce nu s'ar putea face aceasta și la institutele financiare?

Ba experiența ne învață, că consiliile de administrație, chemate în sensul statutelor să fixeze penziunea, nu arată față de funcționarul penzionist aceea bunăvoință care o merită. Se fixează penzia de multe ori chiar în contradicție și cu micul drept ce îi dă statutul fondului de penziuni, mai ales din un motiv de cruțare rău aplicat.

În modul acesta apoi să nasc procese între institut și fostul său funcționar, cari durând ani dearândul, îl frustează pe funcționar și de mica lui penzie, căci în cele mai multe cazuri institutele să folosesc de pretextul procesului, ca să denege plățirea și numai în parte a penziei.

Nu ori care funcționar are posibilitatea să aștepte atâta, nu are nervi și bani să suporte toate peripețiile și spesele proceselor etc. cari durează, mai ales azi, ani de zile.

Purcederea în felul acesta cu funcționarii săi de sigur, că lasă urme de regret în inima funcționarului și acest ghimpe îl poartă o viață întreagă, descuragează și pe funcționarii activi, cari văzând astfel de cazuri ușor pot concluda, la ce îi așteaptă.

Este doar și ridicul, ca un om, care lucră 30—40 de ani la un institut și e dotat cu 6000—8000 Lei lunar să se vadă penzionat cu leafa de pe o lună pe un an întreg.

Umanismul reclamă, ca chestia penzionilor să fie regulată în așa fel, ca ținând cont de devalvarea generală a valutei, penzia să fie întregită cu anumite adause de scumpete, cari să steie în proporție cu adausele date funcționarilor activi.

Fixarea penziei și a adausurilor va trebui să se facă în conformitate cu statutele fondului de penzie, din care motiv acestea vor trebui să cuprindă dispoziții clare, cari nu să pot interpreta și mai puțin aplica altfel.

Fondurile de penziuni trebuiesc dotate azi cu sume mai mari ca înainte, cotizațiile eventual urcate, ca în felul acesta după posibilitate fondul de penziuni să poată crește așa ca să poată face front tuturor angajamentelor.

În cele mai multe cazuri statutele fondului de penziuni conțin și dispoziția, că la un caz dacă venitele fondului nu sunt suficiente,

institutul are să plătească penziile din regia proprie.

Barem la institutele mai mari chestia pensionării va trebui să fie regulată în felul cum l'am expus; rămâne chestia deschisă ce să se facă la institute mai mici? La acestea nici îndatoririle nu sunt mari și asigurarea penziilor să poate face prin contractarea de renteviajere sau asigurări de viață, eventual să poate funda o instituție de penzii după cum erau în Bpesta și Viena.

Chestia aceasta va trebui să preocupe și corpul contabililor și alte uniuni de ale funcționarilor de bancă, dar v'a trebui să ocupe și legislatura, creind o lege, care să oblige toate societățile să îngrijească de asigurarea corespunzătoare a angajaților. Aceasta clasă de muncitori intelectuali doar ar merita atâta atențiune ca clasa muncitorilor cu palmele, cari au diferite institute de ocrotire.

Jertfele Românilor

(Sfârșit)

De Teodor V. Păcățian.

A fost bună trecerea în instrucțiunile noastre a condițiunii, ca tablourile nominale să fie subscrise și de preoți, pentru că multe tablouri mi-au trecut prin mâni, încheiate și subscrise de secretari, dar când a venit preotul satului, ca să subscrie și el tabloul, s'a pus și a mai trecut în tablou și alte nume, pe cari secretarul le scăpase din vedere. Astfel preoții au completat pretutindenea, unde a trebuit, datele cerute de noi. Se poate spune deci, că datele primite dela sate, sunt destul de exacte. Nu însă și cele primite dela orașe, unde culegerea lor s'a făcut mai cu greutate. Avem rapoarte dela subprefecți (se păstrează toate la „Asociațiune“ în cari ni se comunică faptul, că în orașe s'a dat cea mai largă publicitate invitării, de a se presenta fiecare la o dată anumită la primărie, pentru a fi trecut în tablou. S'au afișat și s'au publicat în foile locale provocări în acest sens, s'a bătut toba, au fost recercați preoții români să publice în biserică invitarea de a se presenta fiecare la primărie în scopul indicat, dar toate înzadar, nu s'a prezentat nime. Tabloul s'a compus din oficiu, așa cum s'a putut, cu scăparea din vedere a celor mai mulți dintre intelectualii noștri.

Datele statistice privitoare la populațiunea română din fiecare comună de pe teritoriile de dincoace de Carpați le-am scos dela direcțiunea regională a statisticeii de stat din Cluj, care

făcuse în anul 1920 un recensământ al populațiunii din aceste teritorii. Cum însă și în tablourile noastre nominale trebuia să se indice numărul sufletelor românești din fiecare comună, am făcut constatarea, că datele statistice de stat nu sunt tocmai exacte. Sunt comune, în cari cu sute, ba cu mii de suflete, populațiunea română e mai mare decât aceea, care e purtată în evidență la direcțiunea regională a statisticeii de stat din Cluj.

În toate aceste cazuri, eu am luat de mai reală și mai exactă populațiunea care mi s'a comunicat din partea comunelor și de aci deosebirea, nu tocmai mare, dar destul de însemnată, între datele direcțiunii regionale a statisticeii de stat din Cluj și cele cuprinse în lucrarea noastră, pentru că pecând la Cluj e ținută în evidență o populațiune română de 2,930.130 suflete pe toate teritoriile de dincoace de Carpați, încheierile lucrării mele statistice arată o populațiune română de 2,979.614 suflete, deci un plus de aproape 50.000 de suflete. Și cutez să afirm, că nici datele noastre nu sunt exacte pentru că noi trebuie să avem o populațiune cu mult mai mare, ceea ce s'ar putea constata și stabili numai pe urma unui recensământ, făcut așa, cum trebuie să se facă.

Tablourile nominale ale singuraticelor comune, aranjate după județe în ordine alfabetică (orașele separat) sunt depuse toate, spre bună păstrare, în bibliotecă „Asociațiunii“ din Sibiu, unde oricine le poate lua în privire, pentru a se convinge despre valoarea, acum istorică, a acestui bogat și prețios material, adunat de noi. Tot la „Asociațiune“ pot fi văzute și studiate rapoartele cari ni s'au trimis, nu din toate, dar din cele mai multe comune, despre felul cum a descurs scurta revoluție din toamna anului 1918. Unele din ele sunt foarte interesante, mai ales cele compuse de preoți, dintre care câte unul ne-a dat monografia întreagă a comunei sale. Și rapoartele acestea sunt aranjate după județe. La „Asociațiune“ sunt depuse în fine și tablourile sumare compuse de mine, despre datele noastre statistice, adunate și totalizate pe județe (orașele municipale și orașele cu consiliu separat), — așteptându'și eventuala publicare, atunci, când „Asociațiunea“ va dispune de mijloacele necesare pentru tipar.

Deși ni s'au trimis tablourile nominale din toate cele 22 de județe de dincoace de Carpați, cu 7 orașe municipale, 33 orașe cu consiliu și 4183 comune rurale, totuși nu avem adunat însă întregul material: ne lipsesc tablourile nominale din 69 comune rurale din

diferite județe, în cari comune, cine știe din ce împrejurări locale, tablourile n'au putut să fie compuse până acuma. S'a scris însă, în 16 Noemvrie 1922, respectivilor subprefecți, să ni le trimită cu grabire și pe acestea, pentru a ne complecta colecția și cu toată siguranța le vom primi în timpul cel mai scurt.

Eu însă și până la sosirea acestor puține tablouri, cari ne mai lipsesc, am făcut încheierea datelor adunate și anume, astfel că la cele 69 de comune în reștanță cu tablourile, am trecut date aproximative, în proporția datelor dela celelalte comune din județul respectiv. După sosirea tablourilor, datele vor fi rectificate, dar deosebirea, fie în plus, fie în minus, nu are să fie mare, ci aproape disparență pentrucă la sume cari trec în zeci de mii, sute de mii și milioane, unimile, zecimile și sutimile nu mai numără și nu schimbă întru nimica rezultatul final.

Poporațiunea română din teritoriile de dincoace de Carpați e de 2,979.614 suflete.

Din poporațiunea aceasta, au luat parte la mișcările impuse de războiu:

a) la partea activă, ca soldați pe front	449.796
b) la partea sedentară, pentru servicii auxiliare, sau mobilizați pe loc	34.578
c) pentru a fi arestați sau internați	1734
d) au fost refugiați	2436
Total	489.544

Soartea lor, îndurată în timpul războiului:

a) au murit pe câmpul de luptă	41.739
b) au murit în temniță, în pribegie, în spital, acasă, în urma boalelor, sau răniților,	11.275
c) s'au reintors acasă ca invalizi	25.406
d) răniți, bolnavi, însă în prezent sunt sănătoși	37.868
e) deplin sănătoși	343.387
f) sunt dispăruți până astăzi	29.839
Total	489.544

În urma celor morți și dispăruți au ramas:

a) văduve de războiu	38.630
b) orfani de războiu	79.226

După clase sociale au luat parte la mișcările impuse de războiu:

a) intelectuali	6.547
b) comercianți și meseriași	14.668
c) plugari și muncitori	468.529
Total	489.544

Au fost decorați în cursul războiului 44.101

S'au făcut contribuții benevole pentru armată în albituri, alimente etc. în suma de 11,884.169 lei.

Pagubele de războiu suferite de singuraticile comune să urcă la suma de 285,598.471 lei.

Cele de sus deci sunt datele statistice, adunate și totalizate de mine, și astfel, cum s'a expus mai sus, în această dare de seama, a

fost urzită inițiată, făcută și terminată, cu bun succes lucrarea însemnată a culegerii datelor despre jertfele aduse de poporul român de dincoace de Carpați în marele războiu mondial din anii 1914—1918. Și s'a făcut în timpul scurt de 12 luni lucrarea, pe care dacă organele statului o făceau, nu ar fi terminat-o nici în trei ani. Și s'a făcut lucrarea cu o cheltuială numai de 40.000 lei, și anume: 30.000 speșele mele de întreținere în Cluj și Sibiu și 10.000 imprimătele; pe când dacă o făcea statul, cheltuea cu ea multe milioane. S'a făcut lucrarea cu bunul gând, de a fi ea de folos generației de astăzi, dar mai ales generațiilor viitoare ale neamului românesc cari se vor bucura în măsură cu mult mai mare decât noi de roadele isvorite din jertfele aduse de poporul român în războiul mondial și de foloasele unirei Românilor de pretutindenea într'un singur stat mare național, care e: România-Mare!

Operațiunile de devize.

Proiectul de lege pentru mărginirea celor în drept a face operațiuni de devize.

„Monitorul Oficial“ No. 253 din 23 Februarie 1923, promulgă legea pentru mărginirea celor în drept a face operațiuni de devize:

Art. 1. — Orice negociere de cecuri, trate, devize de orice fel și monete străine, nu se poate face în Bursă, decât de cei indicați în prezenta lege și anume:

a) Băncile și bancherii autorizați de Oficiul de control al devizelor prevăzut la art. 2, vor putea face aceste negocieri în limitele și condițiunile prevăzute în actul de autorizare sau prin hotărâre ulterioară a Oficiului;

b) Mijlocitorii oficiali vor putea face operațiuni numai între băncile sau bancherii autorizați, sau operațiunile pentru cari se va fi obținut o autorizare specială a Oficiului.

Sindicul Bursei poate face toate operațiunile, la cari are drept și cari obligator se fac prin Bursă, fără a avea nevoie de vre-o autorizare specială.

Cei autorizați de Oficiul de control răspund pentru reprezentanții sau remizierii prin cari fac operațiuni de devize.

Toate operațiunile de devize vor fi înregistrate de cei autorizați și în registre speciale. Tot în registre speciale se vor ține de bănci sau bancheri și toate conturile de lei din străinătate, a căror mișcare oficială este în drept a cerceta.

Cine alcătuește oficiul central de control.

Art. 2. — Autorizațiunea se dă pentru băncile sau bancherii din toată țara de către Oficiul central de control al devizelor, ce se înființează pe lângă Banca Națională a României și care se compune din:

președintele Camerei de comerț din București sau înlocuitorul său, ca reprezentant al ministerului de industrie și comerț, un director delegat al ministerului de finanțe și un director delegat al Băncii Naționale.

In provincie.

Pentru autorizațiunile celor din provincie, Oficiul central de control va lua prealabil avizul Oficiului de control respectiv din provincie. În acest scop prin deciziunea oficiului de control din București se pot înființa oficii de control secundare în orice localitate unde se află Camera de comerț. Ele vor fi formate din: președintele Camerei de comerț, administratorul financiar și directorul Băncii Naționale din localitate, sau în caz de împiedecare de înlocuitorii lor.

La punerea în aplicare a legii, Oficiul central poate da din oficiu în provincie autorizațiuni provizorii, cari se vor revizui ulterior.

Oficiul central din București are supravegherea celorlalte Oficii, putând da norme generale de conducere

Ridicarea unei autorizațiuni nu se va putea face decât de către ministerul de finanțe cu avizul conform și după intervențiunea Oficiului de control.

Regulamentarea negocierilor.

Art. 3. — Oficiul va determina condițiunile, în cari cei autorizați vor putea face negocierile, păstrând în genere ca normă:

a) Negocierile (cumpărări și vânzări) între băncile autorizate să fie libere;

b) Cei autorizați să poată cumpăra devize în mod liber pentru orice sumă dela oricine, fără ca vânzătorul lor să aibă nevoie de o autorizațiune prealabilă, aceasta atât pentru devizele posedate înainte de promulgarea acestei legi și cari s'ar prezenta în termen de o lună dela promulgarea ei, cât și pentru cele, cari au o dată posteroară, însă se găsesc la prima lor negociere în țară;

c) Băncile autorizate să poată vinde devize în mod liber oricui, fără ca cumpărătorul lor să aibă nevoie de o autorizațiune prealabilă, în cele două cazuri următoare:

1. Pentru sume mici până la un quantum ce se va fixa de Oficiul de control.

2. Societăților și firmelor comerciale și industriale din țară, precum și agricultorilor, pe baza unor declarații iscălite de cumpărători, cari se indice pe propria lor răspundere operațiunea reală de comerț, care servește de bază cumpărării făcute.

Oficiul va putea limita natura operațiunilor de comerț, pentru cari băncile pot vinde devize fără autorizațiune specială.

Orice declarație, care va conține o cauză falsă, se consideră contravenție la prezenta lege și se va pedepsi conform art. 6, alin. 1 de mai jos.

a) În toate celelalte cazuri băncile autorizate nu vor putea cumpăra sau vinde decât pe baza unei autorizațiuni speciale, liberate de către Oficiile de control respective.

Exportul de lei.

Art. 4. — Băncile autorizate pot cumpăra devize dela Casele din străinătate. Contravaloarea în lei a acestor devize va fi trecută în contul de lei liber și vânzătorului devizei, numai în urma aprobării

Oficiului și dacă se constată că deviza vândută a fost destinată pentru plată de mărfuri autorizate la import.

Constitue depozit străin de lei liberi sumele pe cari oficiul le constată că provin din import de mărfuri, sau din vânzare de devize, conform alineatului precedent.

Transferările din depozitele străine de lei liberi se poate face numai între băncile autorizate fără aprobarea specială a Oficiului. În toate celelalte cazuri orice mișcare în depozitele străine de lei trebuie aprobată prealabil de Oficiu.

Art. 5. — Acei autorizați a face operațiuni de devize, trebuiesc să comunice zilnic oficiului, tablouri în regulă de toate negocierile ce au făcut în bursă și în afară de bursă, după regulile ce se vor întocmi de oficiul de control. Oficiul bursei va îngriji să se comunice și de el tablouri pentru operațiunile făcute în Bursă.

Contravențiunile.

Art. 6. — Acei ce vor face negocieri de devize contravenind celor de mai sus, sau vor contraveni în orice alt mod, la prezenta lege, vor fi pedepsiți cu amendă până la un milion lei și închisoare până la 15 zile, iar în caz de recidivă, închisoarea se va mări până la un an.

Instanța de judecată va putea ridica și dreptul de a exercita orice comerț pe un timp limitat.

Acei autorizați a face negocieri asupra devizelor vor fi pasibili de penalitățile de mai sus și în cazul când se vor dovedi că au făcut aceste operațiuni, pentru a realiza profitul din specularea monetelor naționale.

Băncile sau bancherii și în genere comitanții, cari potrivit celor arătate sub art. 1 răspund de propușii lor, se vor pedepsi în caz de contravenție și de aplicarea acestei răspunderi, numai cu amenda până la un milion lei și ridicarea dreptului de a mai avea autorizarea.

În caz însă de complicitate a lor cu propușii lor, ei se vor pedepsi tot potrivit alin. 1 din acest articol.

Dreptul de cercetare a registrelor.

Art. 7. — Oficiul de autorizare poate oricând să facă a se cerceta registrele oricărei bănci sau bancheri autorizat sau nu, și în genere ale oricărui comerciant spre a încredința de natura operațiunilor efectuate.

Această cercetare se va face la biroul băncilor sau al comerciantului de un funcționar superior al Băncii Naționale, delegat de guvernator.

Nevoința de a prezenta registrele se consideră contravenție la prezenta lege și se va pedepsi conform art. 5, alin. IV.

Divulgarea secretelor penalitățile.

Divulgarea secretelor băncilor sau comercianților, de către aceia ce au cercetat registrele constituie delictul prevăzut de codul penal la art. 305.

În vederea controlului ce oficiul este chemat să facă asupra târgului de devize, el poate dispune ca de către casele importatoare din țară să se comunice regulat oficiului întrebunțarea dată devizelor dobândite din export.

Art. 8. — Contravențiunile la prezenta lege, se constată de împuterniciții Oficiului de autorizare și

se judecă de urgență și cu precădere de tribunalul corecțional cu apel la Curte, fără drept de opoziție ia nici o instanță și cu drept de recurs în casație.

Procesele verbale încheiate de cel în drept pe baza constatărilor făcute în registre, fac dovadă până la proba contrarie.

Acelea, cari constată fapte materiale de flagrant delict sunt crezute până la înscrierea în fals.

Toți ofițerii și agenții de poliție judiciară sunt îndatorați a da concursul lor celor îndreptățiți la constatarea contravențiilor și la cerere să contra-semneze procesele verbale de contravenție

Comisarul guvernului și atribuțiunile sale.

Art. 9. — Pe lângă fiecare Bursă de schimb de efecte va funcționa câte un comisar al guvernului, special pentru Bursa de devize, numit prin decret regal pe un timp de un an, după propunerea ministerului de finanțe.

Art. 10. — Comisarii guvernului au drept retribuițiune lunară, care se va trece în bugetul ministerului de finanțe.

Art. 11. — Atribuțiunile comisarului guvernului sunt:

a) A supraveghea atât în localul bursei cât și în afară operațiunile, pe cari le încheie atât agenții oficiali de schimb fie direct, fie prin intermediul remizierilor, cât și cei autorizați a face operațiuni de devize;

b) A observa ca cota oficială, care se publică zilnic, să fie conformă procesului-verbal al operațiunilor încheiate.

Diferite dispozițiuni.

Art. 12. — Oficiul central va putea fixa o contribuțiune a celor autorizați pentru acoperirea cheltuielilor biourilor oficiilor.

Art. 13. — Prin jurnal al consiliului de miniștri se poate restrânge temporar aplicarea unora din dispozițiunile legii de față.

Art. 14. — Prezenta lege va intra în vigoare 5 zile după promulgarea ei, în care timp se va constitui Oficiul de control și procedea la acordarea și publicarea autorizațiilor.

Expunerea de motive.

Ca document, socotim că va interesa și cunoașterea considerentelor cari au determinat propunerea legii de mai sus, considerente cuprinse în următoarea expunere de motive a d-ului ministru de finanțe Vintilă, Brătianu:

Deprecierile monetare în general au cauze fundamentale rezultate din balanțe defavorabile comerciale sau de plăți, din inflație sau din neîncrederea acordată de străinătate așezării politice economice sau financiare a țării respective.

În acțiunea noastră de până acum, după cum am arătat și în alte ocaziuni, ne-am preocupat pentru a însănătoși valuta țării, să înlăturăm aceste cauze fundamentale, și credem că am dat dovada că, acțiunea este serios pornită. Asupra cauzelor însă de ordin mai mult psihologic, cum sunt a ele ce rezultă din încrederea acordată de străinătate, se poate influența și s'a influențat în realitate de speculanții de tot felul și din toate țările.

Moneta noastră națională n'a scăpat de acest joc al bursei și poate că cu leul nostru s'a jucat mai mult decât cu alte monete, pentru că se pare că nici o altă monedă depreciată ca a noastră nu are perspective de ridicare viitoare.

Jocul acesta însă aduce un însemnat rău vieții economice a țării, căci variațiunile atât de mari și contradictorii, cum s'a întâmplat de pildă în ultimele zile, aduc atâta perturbare în prețuri, că o așezare sănătoasă în gospodăriile noastre este periclitată

Aceste considerațiuni impun ca și la noi, cum s'a făcut și aiurea, să se reguleze târgul de devize, pentru ca vânzarea monetei noastre să se poată controla și limita la nevoile economiei generale a țării.

Sistemul unei centrale de devize, experimentat câțva timp și la noi, nu a dat roadele așteptate, astfel cum a fost aplicat, de aceea ne-am oprit la un sistem mai liber, dar care totuși credem că, ne va asigura mijloacele efectuării controlului ce voim să se exercite și să stabilim în măsura posibilului, speculațiunile.

Din citirea proiectului de lege alăturat se vede lămurit scopul măsurilor propuse, nu mai facem deci aci o repetare a lor.

Experiența ne va dovedi dacă aceste măsuri sunt suficiente, de aceea nu am mers mai departe. Avertismentul ce se dă prin această lege, socotim că va face ca acei cari au speculat până acum, să înceteze jocul lor.

Nu cred de prisos să arăt că proiectul a fost discutat și stabilit la Banca Națională a României de acord cu șefii celor mai însemnate bănci și că în fine, prin nimic legea nu aduce vreo piedică exportatorilor și nici importatorilor străini, cari au leii lor în țară; căci în substanță legea nu tinde la altceva decât ca să determine ca negocierea leilor să se facă în principal în țară și ca târgul să fie rezultatul operațiunilor reale de comerț, iar nu al speculațiunilor de bursă.

Este bine înțeles că legea are un caracter provizoriu și corespunzător cu condițiile anormale ale schimbului de azi,

Ministrul finanțelor:

Vintilă I. C. Brătianu.

R u g ă m

onoratele Bănci, Institute, Intreprinderi și Însoțiri, să binevoiască a ne comunica pe o cartă postală dividendă ce plătesc pe anul de gestiune 1922 ca să putem compune acest tablou.

Crușarea și renunțarea sunt cele mai bune mijloace de apărare contra jafului și contra pirateriei în comerțul de azi. Pedepsiți speculatorii prețurilor, renunțând la chelutală, ce vi-o pretind ei.

Subscripția „Reșiței” Intervenția ministerului de industrie.

Ministerul industriei și al comerțului a considerat ca nevalabilă publicațiunea făcută de soc. „Reșița” în vederea sporirii capitalului printr-o nouă emisiune de acțiuni sub cuvânt că nu i s'a cerut cuvenita aprobare pentru facerea acelei emisiuni.

Și ministerul a ținut să prevină publicul de acest fapt, dând un comunicat.

Acel comunicat a produs o oarecare nedumărire. Mulți s'au întrebat de ce soc. „Reșița” n'a cerut întâi cuvenita autorizare, ci trecând peste dreptul ministerului, a anunțat condițiunile în cari va fi făcută subscripția pentru sporirea capitalului?

Răspunsul la această întrebare îl poate da numai societatea în cauză.

Ministerul însă a ținut să nu se treacă peste prerogativele lui, chiar dacă sporirea de capital făcută de „Reșița” n'ar fi fost condiționată.

Dar acea sporire era supusă unor anumite obligațiuni.

Guvernul a urmărit, după cum se știe naționalizarea acelei societăți și statutele „Reșiței” au fost modificate în acest scop și senz. Nouile acțiuni emise urmează să fie nominale, spre a se ști că intră numai în mâinile cetățenilor români.

Și repartizarea acestor acțiuni a fost condiționată.

Potrivit celor stabilite în prealabil numele subscripțiilor noiei emisiuni trebuie să fie trase la sorți.

Astfel ca repartiția acțiunilor s'o facă hazardul, nu bunul plac.

Pentru garantarea unei asemenea repartizări, comisiunea care urmează să facă tragerea la sorți, va fi prezidată de un consilier dela casație.

Nu mai în asemenea condițiuni urmează să se dea autorizarea sporirii de capital și astfel se înțelege de ce era necesar să se dea întâi acea autorizare și apoi să se deschidă subscripția.

ORDONANȚE. — EXPORT-IMP.

Exportul cartofilor și cepei.

Ministerul de industrie și comerț a luat dispozițiuni să se constate ce cantități de cartofi și ceapă se află în țară precum și care sunt necesitățile consumației interne până la noua recoltă.

E vorba că în cazul când se vor constata dispoibilități peste nevoile consumației, cantitățile de ceapă și cartofi aflate în plus să fie permise la export.

Di V. P. Sassu a întocmit jurnalul ce urmează a-l supune aprobării consiliului de miniștri pentru lăsarea liberă la export a cepei, asupra căreia s'a

decis să se perceapă lei 20 la sută taxa vamală și 2 la sută comision.

Plata ramburselor C. F. R.

S'a atras atențiunea tuturor stațiunilor, în special celor mari că, rambursele cu care sunt încărcate diferite transporturi, trebuiesc achitate în timpul cel mai scurt posibil după încasarea lor dela destinatari.

În consecință stațiunile de destinație imediat după încasarea lor, se vor conforma instrucțiunii respective, înapoind stațiunilor de predare cupoanele ramburselor încasate, iar acestea la vor aviza și achita urgent celor în drept.

Mărfurile în Cehoslovacia.

Dela 1 Martie viitor vor intra în vigoare pe căile ferate cehoslovace noile reducțiuni de tarife pentru transportul mărfurilor.

Ăceste reduceri se vor aplica la articolele următoare: fer, oțel și articole derivate, ceramică, sticlărie, ciment, produse textile etc.

În special pentru fier reducerea tarifului de transport nu va fi valabilă de cât până la 30 lunie.

Exportul în Rusia.

Guvernul a hotărât să permită exportul în Rusia al vinului, orzului, ovăzului și fasolei.

O comisiune compusă din câte un reprezentant al min'isterelor de război, finanțe și industrie va studia această chestiune depunând un raport.

Exportul peilor de epure.

Comisia de import export va discuta în cursul săptămănei viitoare dacă se lasă sau nu liber la export pieile de epuri.

După toate probabilitățile însă, exportul acestor piei va rămâne prohibit, întru cât fabricile din țară care întrebunțează aceste piei au comunicat ministerului de industrie și comerț că au nevoie de întreaga cantitate și că se obligă a plăti prețurile ce li se va cere.

Exportul seminței de dovleac.

Eri s'a înaintat consiliului de miniștri jurnalul prin care se permite exportul seminței de dovleac, fără de nici o autorizație, însă cu plata unei taxe vamale de 30.000 lei de vagon, în care sumă intră și taxa de comision.

Ăceastă taxă se va plăti numai în monezi forte, după tabloul stabilit în luna Iulie 1922, pentru cereale.

Exportul semințelor de mohor.

Prin jurnalul consiliului de miniștri publicat în „Monitorul Oficial” No. 245 din 13 Februarie a. c. s'a încuviințat prohibirea la export a semințelor de mohor, dispunându-se trecerea lor în tabela No. 1 a articolelor prohibite la export din jurnalul consiliului de miniștri No. 4452/921.

Bilanțurile băncilor.

„Agricola“ soc. econ. Hunedoara. Anul XX. Capital 500.000 lei. Fonduri 260.000. — Depuneri 2.540.031. — Profit 120.369. — Interese transit 18.560. — Active: Escont 916.748 — Cont-curente 1.058.737. — Cereale, mărfuri 1.340.000. — Dări 577.28. — Dividend 10%.

Banca populară Dej. Anul XXII. Capital 1.000.000 lei. Fonduri 234.500. — Depuneri 3.648.796. — Interese transit 70.332. — Profit net 125.307. — Active: Cambii 1.767.577. — Hipotecare 2.612.594. — Dări 10.600. — Amortizări 22.406. — Dividend 8%.

„Bihoreana“ inst. de credit Oradea-Mare. Anul XXIV. Capital 5.000.000. — Fonduri 2.320.000 — Depuneri 26.395.761. — Reescont 5.898.800. — Interese transitoare 450.074. — Profit 1.301.295. — Active: Cambii 16.076.832. — Hipotecare 7.458.312 — Cont-curente 13.665.796. — Efecte 3.730.374. — Imposite 453.822. — Amortizări 322.970. — Dividend 14%.

„Coroana“ inst. de credit Cluj. Anul XX. Capital 1.000.000 lei. Fonduri 142.376 — Depuneri 1.307.316 — Int. transit 11.173. — Profit 141.141. — Active: Efecte 732.989. — Cont-curente 1.191.892. — Imposite 18.294. Dividend 10%.

„Doina s. a. com. Câmpeni. Anul XXVII. Capital 180.000 lei. Fonduri 274.000. — Depuneri 2.941.035. — Int. transit 35.000. — Beneficiu 71.308. — Active: Cont-curente 1.584.891. — Cereale 571.393. — Dări 28.209.

„Harghita“ soc. pe acții Miercurea-Ciuc. Anul II. Capital 1.100.000 lei. Fonduri 31.274. — Depuneri 782.957. — Int. transit 11.941. — Beneficiu 103.487. — Active: Cont-curent 1.571.990. — Imposite 26.056. — Dividend 6%.

„Patria“ bancă de credit, com. ind. Blaj. Anul XXXVII. Capital 4.985.300 lei. Fonduri 2.280.000. — Depuneri 13.480.112. — Reescont 3.306.447. — Int. transit 295.224. — Beneficiu 679.856. — Active: Realități 1.700.000. — Efecte 2.307.750. — Escont 10.084.140. — Cont-curente 8.734.557. — Dividend 60 lei de cupon.

„Progresul“ inst. de credit Iia. Anul XVI. Capital 60.000 lei. Fonduri 22.680. — Depuneri 457.845. — Reescont 219.240. — Int. transit 13.247. — Beneficiu 12.903. — Active: Escont 255.396. — Co-curente 371.496. — Imposite 2.345.

„Selăgeana, inst. de credit Iibou. Anul XXV. Capital 300.000 lei. Fonduri 187.030. — Depuneri 2.266.456. — Int. transit 62.048. — Beneficiu 35.443. — Active: Escont 973.088. — Co.-curente 1.157.302. — Imposite 16.059. — Dividend 5 lei de cupon. Se face emisiune la 500.000.

Cine are hârtii

de valoare, depuneri în Conturi curente pe la băncile din Budapesta, Viena și Praga și dorește să le aducă acasă sau să le vândă pe piață acolo, să se adreseze firmei »HERMES« Casă de comerț în Arad, strada Martin Luther No. 1.

CRONICA SĂPTĂMANALĂ

Reorganizarea Băncii Agrare. La Banca Agrară din Cluj — consiliul de administrație a ținut ședințe în zilele dela 21—23 Februarie. În aceste ședințe, în afară de o serie întreagă de lucrări curente s'a primit și proiectul de bilanț pentru gestiunea încheiată a anului 1922. În urma acesteia, cei doi directori, dnii Dominic Rațiu și Vasile Osvadă, care au mai rămas până la stabilirea acestui bilanț — au demisionat în vederea lucrărilor de reorganizare ale băncii.

Banca Țăranilor în Siliștra se înființează cu un capital de 1 milion lei.

Târgul de Mostre din Chiew se va deschide la primăvară. Se fac mari pregătiri pentru succesul lui.

Fabrica de țesătorie de mătăsă din Lugoj de sub conducerea dlui Vasile P. Popa se va mări cu noi mașini. Aceasta fabrică în proximitate se va ocupa și cu țesătoria de covoare.

Din Moscova vine știrea că un reprezentant al Băncii Rotschild tratează cu Sovietele condițiunile în care ar putea fi creată o sucursală în Rusia.

Curs de contabilitate pentru meseriași și comercianți se va ține în Săliște sub conducerea dlui Nicolae Hociota, contabil.

Banca gen. Ungară de Credit escrocată cu 1.620.000 mărci. Zilele trecute Banca generală Ungară de Credit sucursala Brașov a fost escrocată cu suma de 1.620.000 mărci.

Un tânăr prezentabil s'a prezentat casierului băncii în ziua de 14 Februarie cu un cec de 1.620.000, pe care l'a încasat în suma de 11.340 lei.

După trei zile, banca cerând relațiuni centralei din Berlin, i-s'a comunicat că de-acolo nu s'a liberat vre-un astfel de cec și că de sigur la mijloc este o escrocherie.

În urma comunicării din Berlin, Banca generală Ungară de Credit a înștiințat autoritățile polițienești, cari a început cercetările.

Colonizări sârbești în Banat. Am mai arătat și cu altă ocazie, că reforma agrară în Iugoslavia se face în mod arbitrar și numai în regiunile locuite de naționalități. Astfel, în Banatul rămas la Sârbie se expropriează numai pământ ce aparține proprietarilor minoritari și se dă exclusiv familiilor sârbești. Locuitorii sârbi autohtoni au fost de mult satisfăcuți cu pământ. Până acum au fost aduse însă din Sârbia veche, Bosnia-Herțegovina, Muntenegru și alte regiuni peste 3000 de familii, care au fost colonizate pe marile domenii aparținând proprietarilor maghiari și germani, formând sate nouă. Până la sfârșitul anului 1924, vor fi expropriate 160 mii de jugăre cadastrale. Guvernul din Belgrad proiectează colonizarea a 25.000 de familii sârbești din Banat, astfel că slavizarea acestui ținut se va face foarte repede și în mod radical. Pe moșia contelui Csekonic, care are o întindere de 27 mii de jug. cad., au fost înființate trei sate nouă, două din ele cu câte 800 de case, al treilea cu 400 de case, iar pe moșia Leibach s'a clădit un sat cu 1400 de case. Pentru aceste colonizări s'au cheltuit în anul trecut 60 de milioane de dinari din bugetul statului, iar în bugetul anului curent au fost luate 100 de milioane, tot în acest scop,

Bursa

Cursurile în săptămâna aceasta, contrar oscilărilor din săptămâna precedentă, în majoritate au rămas staționare.

Același lucru se semnalează și în târgul de devize.

Târgul de efecte.

Cotări oficiale la Bursa din București și târgul liber.

%	Divid.	Ultimul curs	F e b r u a r i e					
			21	22	23	24	26	27
Efecte:								
50%	—	80 1/2	—	80 1/4	—	—	—	—
50%	—	76 1/2	—	—	—	—	—	77 —
50%	—	79 1/2	—	—	—	—	—	—
Bănci:								
500	320	14.500	15 000	—	—	—	—	—
500	100	910 —	890 —	880 —	—	—	—	—
500	50	760	750 —	760 —	—	—	780 —	785 —
500	160%	450 —	—	—	—	—	—	—
100	—	—	—	—	—	—	—	—
500	65	200 —	180 —	—	—	—	—	—
Intreprinderi:								
500	200%	1800 —	—	1840 —	—	2000 —	2080 —	2000 —
500	—	2030	2130	2090 —	2070 —	2100 —	2130 —	2140 —
1000	—	—	—	—	—	—	—	—

Schimbul de bani.

	Paritatea în Lei înainte de războiu	Ultimul curs	F e b r u a r i e					
			21	22	23	24	26	27
Cursul la București								
100	L. 100	1295 —	1270	1265 —	1242 —	1240 —	1290 —	1300 —
100	" 100	4150 —	4025	4000	3900	3950	—	4030 —
100	" 105	650 —	630	620 —	605	—	625 —	640 —
100	" 105	9 —	—	8.50	8 —	—	—	—
100	" 105	0.31	—	0.32	0.29 1/2	—	—	—
100	" 125	0.96 —	0.87	0.94 —	0.92	0.91	0.98	—
1	" 25	1018 —	990 —	980 —	967 —	960 —	1000	1005
100	" 100	1050 —	1020	1010	1005	970 —	1025	1030
100	" 100	—	—	—	—	—	—	—
100	" 100	—	—	—	—	—	—	—
100	" 100	—	—	—	—	—	—	—
1	" 5	218 —	214 —	206	206 —	204	215 —	214
Paris								
100	Fr. 100	7.80 —	8 —	8.15	8.20	8.20	7.55	7.55
1	" 5	16.43	16.23	16.45	16.44	16.50	16.40	16.21
1	" 25	77.40	75.19	77.54	77.51	77.95	77.11	76.33
100	" 100	79.30	78.70	79.40	79.50	76.60	78.76	78.40
100	" 125	0.07	0.07	0.075	0.075	0.075	0.075	0.075
100	" 105	49 —	48.50	48.70	48.75	—	48.50	48.50
100	" 105	—	—	—	—	—	—	0.0.50
100	" 105	0.022	0.024	—	0.024	—	—	0.024
100	" 100	311.50	306.25	311 —	310 —	311 —	307 —	304.75

„BANCA ECONOMICA“ SOCIETATE PE ACTII, IN SEMLAC.**CONVOCARE.**

Domnii acționari dela Banca Economică S. pe A. în Semlac, se invită la

a IX-a adunare generală ordinară

care se va ținea în Semlac, la 25 Martie 1923 la 2 oare p. m. în localitatea institutului.

Obiectele:

1. Constatarea acționarilor și acțiilor prezente, denumirea unui grefier și 2 verificatori ai procesului verbal.
2. Raportul direcțiunii și a comitetului de supraveghere asupra Bilanțului 1922.
3. Aprobarea Bilanțului, distribuirea profitului realizat precum și darea absolutului.
4. Alegerea alor 4 membrii în direcțiunea pe termen de 3 ani.
5. Eventuale propuneri.

DIRECȚIUNEA

NOTA: Domnii acționari cari doresc a participa la adunarea generală cu drept de vot ori prin plenipotențiați, sunt rugați în senzul § 20 din statute a-și depune acțiunile pe lângă revers la cassa institutului sau la ori care institut membru la „Solidaritatea“ cel puțin cu 24 ore înainte de ținerea adunării generale.

ACTIVA

Contul Bilanț încheiat la 31 Decembrie 1922.

PASIVA

Cassa în numărar	207267	98	Capital societar	600000	—
Escont	3674780	—	Fond de rezervă	123161	—
Conturi Curente	1620938	34	Fond de pierderi	12000	—
Efecte	274847 67		Fond de garanță pentru Efecte	3000	—
Amortizare	2497 67	272350	Fond de pensuni	3000	—
Imobile	76713 0		Depuneri spre fructificare	4699078	50
Amortizare	6713 70	70000	Reescont	211800	—
Mobilier	36803 90		Dividenda neridicată	1936	—
Amortizare	3803 90	33000	Interese tra stioare anticipate	86277	—
Diverși debitori	31296	72	Diverși creditori	16095	10
Saci în magazie	4833	80	Dare nesolv după inter. de depuneri	15673	90
			Profit net	142441	34
	5914466	84		5914466	84

DEBIT

Contul Profit și Pierdere încheiat la 31 Decembrie 1922.

CREDIT

Interese de depuneri	252740	89	Interese de Escont	263202	70
12% dare după interese de depuneri	23733	96	Interese de Cont Curent	247179	48
Competințe și dări	23809	25	Interese de Efecte	10795	50
Interese de Reescont	21710	—	Venit dela Imobile	2570	—
Salare	65500	—	Provizioni de Incasso	37430	05
Bani cu cuartir	500	—			
Chiria localului dela Filială	1000	—			
Spese; Imprimare, timbre și încălzit	16727	02			
Amortizări	13015	27			
Profit net	142441	34			
	561177	73		561177	75

DIRECȚIUNEA:

pentru contabilitate

ss. Gheorghe Maior, preș. direcțiunii
 ss. Emanoil Săcodoran, ss. Vasile Călușer, ss. Constantin Roșu, ss. Ludovic Marossy, ss. Ioan Verișan ss. Teodor Vidu
 ss. Mihail Götz, ss. Teodor Galeșiu, ss. Heinrich Schön ss. Ioan Giurgiuțiu, ss. Iuliu Borșoș, ss. Ioșif Bartolț

COMITETUL DE SUPRAVEGHIERE:

Subsemnatul Comitet de Supraveghere am examinat conturile prezente și le-am aflat în regulă și deplină consonanță cu registrele institutului.
 ss. Paul Görög, președinte ss. Emanoil Hornea. ss. Petru Torșan, ss. George Morariu, ss. Gheorghe Suciu,
 ss. Petru Ionușăși, ss. Ioan G. Hay, ss. Gheorghe Popoviciu, expert contabil.

BANCA COMERCIALĂ ROMÂNĂ

SOCIETATE ANONIMĂ GĂTAIA

INCHEIEREA CONTURILOR PE PRIMUL AN DE GESTIUNE 1922

începând cu 1 Aprilie până la 31 Decembrie 1922.

Convocare.

În virtutea §. 10 din statutele Băncii noastre se convoacă

I-a adunare generală ordinară

pe ziua de Duminică 11 Martie a. c. st. n. la 10 oare a. m.

Adunarea se va ține în localul Băncii cu următoarea

Ordine de zi:

1. Deschiderea adunării, numirea grefierului și 2 scrutători, cari au să verifice și procesul-verbal.
2. Raportul consiliului de administrație și prezentarea bilanțului.
3. Raportul comitetului de cenzori.
4. Stabilirea bilanțului, distribuirea profitului curat și votarea absolutorului.
5. Intregirea consiliului de administrație.
6. Alegerea comitetului de cenzori.

Gătaia, din ședința plenară a Consiliului de administrație și Comitetului de cenzori, ținută la 15 Febr. 1923.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE

ACTIVE.

CONTUL BILANȚ LA 31 DECEMBRIE 1922.

PASIVE.

Casa		112419	30	Capital societar	500000		
Cămbii de bancă	173825 —			Depuneri	213159	70	
Cămbii ipotocate	9000 —	182325		Reescont	120700		
Realități:				Diverse conturi creditoare	124565		
Casa institutului	125000 —			Interese transitoare	1202		
Fabrica de cherestea	446003 55	571003	55	Dări restante	387		
Marfă:				Profit curat	38183	65	
Depositul de cherestea	64275 —						
Depositul din Ghimeș	40396 —	104671					
Mobilier		13480					
Diverse		11753	50				
Imprumut pe gaj		2350					
		998502	35				
					998502	35	

DEBIT.

CONTUL PROFIT ȘI PERDERE.

CREDIT.

Interese după depuneri	2720 70			Interese dela cambii	21356 —		
Interese de reescont	4411 —	7131	70	Interese de depuneri proprii	3164 —		
Dări după depuneri și erariale		3011	50	Interese din Cont Curent	2345 25	25	
Salare		22200		Proviziuni		44124	45
Spese de administrație, chirie și porto		18866	80	Venit dela marfă		18708	95
Profit curat		38483	65				
		89698	65			89698	65

Gătaia, la 31 Decembrie 1922.

Rămneanțu m. p.
director-preșeșinte.

Pentru contabilitate:
Alexandru Buibaș m. p.
expert contabil.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

N. Catina m. p. Nedelcu m. p. Andrei Popovici m. p. Gheorghe Pava m. p. Alexandru Roja m. p. Patrachie Miloș m. p.
Subsemnatul comitet de cenzori am examinat conturile prezente și le-am aflat exacte și în consonanță cu registrele societății.

COMITETUL DE CENSORI:

Dr. Augustin Bordoș
președinte.

Petru Olde m. p.

Alexandru Buibaș m. p.

BANCA AGRARĂ INDUSTRIALĂ ȘI COMERCIALĂ

„ECONOMUL“

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII SOCIETATE ANONIMĂ CLUJ.

CONVOCARE

Banca agrară, industrială și comercială „ECONOMUL“ societate anonimă Cluj, își va ținea

A XXXVI-A ADUNARE GENERALĂ ORDINARĂ

Joi în 29 Martie 1923, la 10 ore a. m. în localul institutului (Calea Regele Ferdinand No. 26).

OBIECTELE ADUNĂRII VOR FI:

1. Constituirea adunării.
2. Numirea alor 3 acționari pentru verificarea procesului-verbal și scrutare.
3. Raportul direcțiunii, raportul comitetului de reviziune, stabilirea bilanțului pro 1922, fixarea dividendei, decidera asupra propunerilor direcțiunii și darea absolutului.
4. Fixarea marcelor de prezență.
5. Alegerea a 2 membrii în direcțiune după sortire cf. § 32 din statute.
6. Alegerea întregului comitet de reviziune pe un period de 3 ani cf. §. 42 din statute.
7. Modificarea statutelor conform proiectului.
8. Eventuale propuneri în cadrul statutelor.

Domnii acționari, cari doresc să participe la adunarea generală sunt rugați să își depună acțiunile dimpreună cu plenipotențele cu 3 zile înainte de adunarea generală la cassa institutului, sau la oricare institut membru la „Solidaritatea“.

Votul se execută în persoană sau prin plenipotențiat, care numai acționar poate fi și este obligat a depune acțiunile dimpreună cu plenipotențele.

Din ședința direcțiunii băncii agrare, industriale și comerciale „Economul“ institut de credit și economii societate anonimă Cluj ținută în 24 Februarie 1923.

Dr. IACOB RADU m. p.
prezident.

IOSIF ORGA m. p.
director executiv

ACTIVE

CONTUL BILANȚ pro 1922.

PASIVE

Cassa în numerar	699171 43	Capital societar	600000—	
Bon la cassa postală de păstrare	54992 28	Capital societar încurs din emisiunea VI	2400000—	3000000—
Cambii: de bancă	1851462 50	Fond general de rezervă	972123—	
cu acoperire hipotecară	1829706 50	Fond special de rezervă	79736—	
Obligații asigurate prin hipotecă	3681169 —	Fond de penziuni al funcționarilor	61151—	
Credite de Cont Curent	13828 01	Fond pentru scrisuri fonciare	500—	1113510
Efecte publice și diverse acțiuni	8329656 86	Depozite spre fructificare	5648891 77	
Efectele fondului de penziuni	1973938 —	Depozite în cont curent	859480—	6508371 77
Realități	52000 —	Cont Curent		1844245 74
Mobilier	325805 54	Cambii reescontate		1948400 —
Diverse conturi debitoare	17450 —	Dividendă neridicată		25324 —
Interese anticipate la reescont	71629 96	Diverse Conturi creditoare		236065 72
	17613 50	Interese tranzitoare		47080 —
		Profit curat		514257 35
	15237254 58			15237254 58

DEBIT

CONTUL PROFIT ȘI PERDERE pro 1922.

CREDIT

Interese:		Interese:	
la depozite	305852 13	dela cambii escontate	150501 66
la fondurile institutului	43296 71	dela cambii cu acoperire hipotecară	105913 43
la reescont	86266 17	dela obligații intabulate	2419 63
Contribuțiune:		dela cont curent	706572 62
directă	106062 10	dela efecte	85279 70
după interese de depuneri	36702 24	Provizțiuni:	
Spese:		diverse comisioane încasate	294120 82
Salare	198507 —	Chiril	92652 09
Bani de cvartir	15560 —		
Marce de prezență	21125 —		
Imprimate, porto și diverse spese	99935 90		
Amortizări:	9795 35		
Profit curat	5142 7 35		
	1437359 95		1437359 95

IOSIF ORGA m. p.
director executiv

Cluj, la 31 Decembrie 1922

EMIL BIRTOLONU m. p.
șef contabil, contabil expert

DIRECȚIUNEA:

Dr. IACOB RADU m. p. Dr. E. DĂIANU m. p. AUREL C. DOMȘA m. p. Dr. GEORGE LEON m. p.
prezident viceprezident

Dr. FRÂNCU m. p. Dr. BASILIU BAȘIOTA m. p. A. BRUCKNER m. p. Dr. DIONISIU POP m. p. AL. CIURA m. p.
Dr. SIMON m. p.

Examinând conturile de mai sus le-am aflat în deplină regulă și consonanță cu registrele institutului.

IOAN HAȚIEGAN m. p. ȘTEFAN A. IONESCU m. p. Dr. SIMION NEMEȘ m. p. PETRU S. SIMU m. p.
prezident. IOAN MIHALCA m. p.

„ALBINA“ institut de credit și economii în Sibiu

No. 12.021/923.

Convocare

Domnii acționari ai Institutului de credit și de economii „Albina“ sunt invitați prin aceasta, în virtutea §-ului 19 din statutele societății, la

a L-a adunare generală ordinară,

care se va ținea în Sibiu, **Sâmbătă în 24 Martie 1923 st. n. la orele 10 a. m.**, în sala Prefecturii, cu următoarea

ORDINE DE ZI:

1. Deschiderea și constituirea adunării generale.
2. Bilanțul anului de gestiune 1922 și raportul Comitetului de cenzori.
3. Distribuirea profitului net realizat conform bilanțului.
4. Distribuirea sumei destinată pentru scopuri culturale și de binefacere.
5. Fixarea prețului marcelor de prezență pentru anul curent.
6. Alegerea a 2 membri în Consiliul de administrațiune cu mandat pe 6 ani și a unui membru pe 5 ani.
7. Alegerea comitetului de cenzori cu mandat pe 3 ani.
8. Eventuale propuneri în sensul §-ului 32 din statute.

Domnii acționari, cari voiesc a participa la adunarea generală în persoană sau prin plenipotențiaji, în conformitate cu §§-ii 22 și 23 din statutele societății, sunt rugați **a-și depune acțiunile și eventual dovezile de plenipotență cel mult până Mercuri în 21 Martie a. c. st. n. la 6 ore p. m. la cassa Centralei noastre din Sibiu.**

Depunerea acțiunilor resp. a plenipotențelor spre scopul indicat se poate face și la filialele din Brașov, București, Cluj, Lugoj, Mediaș, Târgu-Murăș și Timișoara, sau la agentura din D.-Sânmărtin la Banca Românească, Banca Ardealului și Banca Marmorosch, Blank & Co. din București, precum și la toate institutele membre ale „Solidarității“, în acest caz însă cel mult până Sâmbătă în 17 Martie a. c. st. n. Sibiu, 26 Februarie 1923.

Consiliul de administrațiune.

